

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.318 din 13 noiembrie 2025

Către: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Cancelaria de Stat

Aviz

*la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea
Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență
și reabilitare psiho – socială a copilului victimă a violenței, neglijării, exploatării și traficului
și a copilului în situație de risc de violență și Standardelor minime de calitate
(număr unic 831/MMPS/2025)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și reabilitare psiho – socială a copilului victimă a violenței, neglijării, exploatării și traficului și a copilului în situație de risc de violență și Standardelor minime de calitate.

CALM a analizat prevederile proiectului HG în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale.

Proiectului Hotărârii Guvernului este elaborat în scopul instituționalizării și extinderii serviciilor sociale pentru oferirea asistenței psihologice necesare copiilor aflați în situație de risc, victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului sau copiilor separați de părinți care au obținut acest statut ca rezultat a unei situații de risc sau a unui caz de violență, precum și pentru acordarea asistenței psiho-sociale copiilor pentru a preveni o anumită situație de risc de violență.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985;
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006.

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului Hotărârii Guvernului, a Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și reabilitare psiho – socială a copilului victimă a violenței, neglijării, exploatării și traficului și a copilului în situație de risc de violență (în continuare – Regulamentul-cadru) și a Standardelor minime de calitate, CALM a remarcat importanța dezvoltării unor servicii sociale pentru oferirea asistenței psihologice necesare copiilor aflați în situație de risc, victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, precum și a Standardelor minime de calitate.

I. Ceea ce creează îngrijorare (potrivit Notei Informative) este faptul, că aprobarea Regulamentului-cadru privind activitatea Serviciului și a Standardelor minime de calitate nu va fi urmată de dezvoltarea imediată a unor servicii sociale de către ATAS-uri, în situația în care: în Republica Moldova „în mediu, anual un număr de aprox 5000 de copii au nevoie de asistență specializată pentru a face față experiențelor traumatiche”, „doar 5% dintre copiii victime ale

violentei sexuale au primit acces la servicii specializate de recuperare”, iar „datele oficiale privind numărul copiilor afectați anual de violență relevă amploarea și gravitatea fenomenului, accentuând necesitatea intervenției imediate pentru asigurarea unei asistențe specializate adecvate”.

Mai mult ca atât, există așteptări că prestatorii privați vor dezvolta astfel de servicii sociale, care vor fi evident contra cost (servicii inaccesibile copiilor din păturile social-vulnerabile ale populației, care cel mai frecvent se află în situație de risc și sunt victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului), în condițiile în care domeniul protecției sociale este un domeniu ce ține de competența Guvernului/APC (art.4 lit. c) din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017), care nu trebuie și nu poate conta numai pe sectorul privat sau asociativ, neglijându-și obligațiile legale, dar și angajamentele internaționale.

Dat fiind faptul că domeniul protecției sociale este un domeniu ce ține de competența Guvernului/APC, finanțarea acestui Serviciu urmează a fi realizată din bugetul de stat. În această situație, pct. 60. din Regulamentul-cadru trebuie modificat corespunzător, pentru a oferi claritate reglementării și pentru a exclude interpretările, după cum urmează: „Finanțarea Serviciului este efectuată din bugetul de stat și alte surse permise de legislație”. În același ordine de idei, trebuie modificat pct. 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative din Nota Informativă.

II. În legătură cu necesitatea/urgența dezvoltării și prestării serviciilor sociale, nu este clar de ce APC nu colaborează cu APL I (care se află cel mai aproape de beneficiari), prin examinarea posibilității delegării competențelor în domeniul prestării serviciilor sociale către APL I, cu alocarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestei competențe (APL I dispunând de bugete limitate) sau să identifice alte instrumente de asistență pentru copiii-victime, în special din localitățile rurale, care, de regulă, se află departe de serviciile sociale oferite de APC și ONG-uri.

Delegarea competențelor în domeniul prestării serviciilor sociale către APL I se impune și din considerentul că autoritatea tutelară locală de la locul aflării copilului (primarul) va fi implicată în efectuarea evaluării inițiale a situației copilului și instrumentarea cazului, precum și va conlucra permanent, inclusiv prin schimb de informații, cu managerul Serviciului și întreg personalul acestuia. În cazul lipsei întregului personal necesar pentru organizarea Serviciului la nivelul APL I, serviciile specialiștilor pot fi contractate din exterior (cu deplasarea la locul aflării copilului), așa cum prevede Regulamentul-cadru.

În cazul imposibilității asigurării tuturor Standardelor minime de calitate pentru Serviciul de asistență și reabilitare psiho-socială a copilului victimă a violenței, neglijării, exploatării și traficului și a copilului în situație de risc de violență, care ar complica acreditarea acestui Serviciu, trebuie oferită o anumită flexibilitate prestatorilor (minimizând impactul birocratizării, care ar putea bloca/tergiversa asistența necesară de urgență copiilor-victime) și facilitată prestarea acestui serviciu cât mai aproape de beneficiari.

Delegarea competențelor în domeniul prestării serviciilor sociale de către APC către APL I, cu alocarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestei competențe, ar putea fi realizată după modelul delegării competențelor în domeniul educației, APL alocând și gestionând spațiile/edificiile pentru Serviciul de asistență și reabilitare psiho-socială a copilului victimă a violenței, neglijării, exploatării și traficului și a copilului în situație de risc și violență, așa cum în prezent gestionează instituțiile publice preșcolare și extrașcolare în spațiile/edificiile proprietate a APL I.

III. În cazul absenței serviciilor sociale specializate la nivel de localitate, asistența psihologică ar putea fi oferită copiilor-victime în cadrul instituțiilor publice de învățământ secundar, prin completarea statelor de personal cu funcții de psiholog și prin finanțarea corespunzătoare de la bugetul de stat.

Sperăm că aprobarea Regulamentului-cadru privind activitatea Serviciului și a Standardelor minime de calitate nu se va rămâne la etapa formală, deoarece unul din angajamentele internaționale, inclusiv în legătură cu integrarea Republicii Moldova în Uniunea

Europeană, se referă la: „Dezvoltarea serviciului de asistență psihosocială pentru copiii cu statut de victimă, martor, agresor în acte de violență”.

Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență și reabilitare psiho – socială a copilului victimă a violenței, neglijării, exploatării și traficului și a copilului în situație de risc de violență și Standardelor minime de calitate poate fi propus pentru aprobare, cu condiția identificării unor mecanisme de suport pentru copiii-victime care se află în localitățile unde nu există astfel de servicii, precum și asigurării finanțării acestor servicii din bugetul de stat.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM, tel. 22 35 09